

Qorti tal-Appell Kriminali

Onor. Imhalled Dr. Edwina Grima LL.D.

Appell Numru: 193/2014

Appell Numru: 201/2014

Il-Pulizija

(Supt. Carmelo Bartolo)

vs

Mark Zahra

iben Joseph, imwieved Pieta', fit-2 ta' Ottubru, 1971, detentur tal-karta ta' l-identita'
numru 449371(M)

Illum, 20 ta' Marzu 2019

Il-Qorti,

Rat l-akkuzi dedotti kontra l-appellant/appellat Anthony Borg quddiem il-Qorti tal-Magistrati (Malta) akkuzat talli f' dawn il-Gzejjer, matul il-perjodu ta' hin bejn it-07:50 ta' filghodu tas-16 ta' Ottubru, 2005 u d-9:15 ta' filghodu tas-16 ta' Ottubru, 2005:

Ikkommetta serq ta' oggetti u cioe' gojjellerija liema serq li huwa kkwalifikat bil-valur li jiskorri l-elfejn tlett mija u disgha u ghoxrin Euro u sebgha u tletin Euro centezmu (LM 1000), bil-mezz, kif ukoll bil-lok, sar ghad-detriment ta' Grazio Cachia mill-Fgura, u dan bi ksur tal-artikioli 261, 263, 264, 265, 266, 267, 269, 27(3) u 279(b) tal-Kap 9 tal-Ligijiet ta' Malta;

U aktar talli fl-istess data, lok, hin u cirkostanzi, volontarjament hassart, ghamel hsara jew gharraq hwejjeg haddiehor, mobbli jew immobbli liema hsara li tammonta ghal aktar minn elf mija u erbgha u sttin Euro u sebgha Euro centezmu (LM 500) saret ghad-detriment ta' Grazio Cachia mill-Fgura u dan bi ksur tal-artikolu 325(1)(a) tal-Kap 9 tal-Ligijiet ta' Malta;

U aktar qed jigi akkuzat talli irrenda ruhu recediv ai termini tal-artikoli 49, 50 u 289 tal-Kap 9 tal-ligijiet ta' Malta u dan wara li gie misjub hati b'diversi sentenzi moghtija mill-Qrati ta' Malta, liema sentenzi saru definittivi u ma jistghux jigu mibdula;

U finalment qieghed jigi akkuzat talli fl-istess data, lok, hin u cirkostanzi kiser il-kundizzjonijiet imposti fuqu b'liema sentenza moghtija mill-Qrati ta' Malta datata 30 ta' Marzu, 2004 liema sentenza saret definittiva u ma tistghax tinbidel, inghata il-liberta bil-kundizzjoni li ma jikkomettix reat iehor matul il-perjodu ta' tlett snin u dan bi ksur tal-Kap 446 tal-Ligijiet ta' Malta.

Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (Malta) tat-28 ta' April, 2014 fejn il-Qorti wara li rat l-Artikoli 261, 263, 264, 265, 266, 267, 269, 278(3) u 279(b) tal-Kap 9 tal-Ligijiet ta' Malta u l-Artikoli 22 u 23 tal-Kap 446, sabet lill-imputat Mark Zahra hati tal-akkuzi kif dedotti kontrih. Hadet in konsiderazzjoni is-sentenza datata 30 ta' Marzu 2004, fejn l-imputat kien misjub hati fuq ammissjoni ta' serq tal-valur ta' LM34.85 kif ukoll l-addebitu tar-recidiva u ghalhekk kkundannatu b'mod globali ghal sentenza ta' prigunerija ghal zmien tlettax (13) il-xahar.

Rat ir-rikors tal-appellant Avukat Generali minnu pprezentat fis-7 ta' Mejju, 2014 fejn talab lil din il-Qorti **tirrifirma** s-sentenza appellata billi tikkonfermaha f'dik il-parti fejn sabet lill-appellat:

- **Mark Zahra** hati tal-imputazzjonijiet dedotti fil-konfront tieghu filwaqt illi tirrevoka l-parti tas-sentenza koncernanti l-piena erogata fil-konfront tal-appellat u cioe' fil-parti fejn kkundannat lil:
- **Mark Zahra** ghal tlettax-il xahar prigunerija

u minflok tgħaddi sabiex tinfliggi piena idonea u fil-parametri li tikkontempla l-liġi sabiex tirrispekkja l-gravita' u ċ-ċirkostanzi kollha li akkumpanjaw is-serq subit mill-vittma Grazio Cachia, u sabiex tikkundanna lill-akkuzat iħallas l-ispejjeż relatati mal-hatra tal-esperti.

Rat ir-rikors tal-appellant Mark Zahra minnu pprezentat fit-8 ta' Mejju, 2014 fejn talab lil din il-Qorti joghghobha thassarha, tirrevokaha u tanullaha sabiex b'hekk tillibera lill-appellant mill-akkuzi dedotti kontra tieghu.

Rat l-aggravji tal-appellanti Avukat Generali u cioe':-

“(i) il-piena erogata mhijiex fil-parametri dettati mil-liġi; (ii) l-Ewwel Onorabbli Qorti ma ppronunzjatz ruhha fir-rigward tal-akkuzat tal-ħsara volontarja, u (iii) l-Ewwel Onorabbli Qorti ma ppronunzjatz ruhha għar-rigward tas-setgħa li hija għandha *ai termini* ta' artikolu 533 tal-Kodiċi Kriminali li tikkundanna lill-akkuzat sabiex iħallas lill-esperti li gew inkarigati mill-Qorti.

L-Ewwel Aggravju

Illi l-ewwel aggravju jirrigwarda l-fatt li l-piena erogata mill-ewwel Onorabbli Qorti mhijiex fil-parametri prospettati mil-liġi. L-akkuzat instab hati ta' serq ikkwalifikat bil-mezz, valur u lok. Abbażi ta' artiklu 278(3) tal-Kodiċi Kriminali l-akkuzat kellu jiġi kkundannat għall-piena ta' serq ikkwalifikat bil-mezz *ai termini* ta' artikolu 278(1) tal-Kodiċi Kriminali u cioe' priġunerija minn ħames (5) xhur sa tliet (3) snin. Tali piena trid tiżdied bi grad u ma tridx tinghata fil-minimum. *Di piu'*, abbażi ta' artikolu 279(b) tal-Kodiċi Kriminali l-akkuzat kellu jiġi kkundannat għal piena ta' priġunerija għal żmien minn tlettax (13)-il xahar sa seba' (7) snin. Komplessivament, bl-applikazzjoni ta' artikolu 280(2) tal-Kodiċi Kriminali li sussegwentement jagħmel referenza għall-artikli diġa' citati, cioe', artiklu 278(3), 278(1) u 279(b), l-akkuzat kellu jiġi kkundannat għall-piena li hemm għas-serq akkumpanjata b'dawk il-kwalifiki.

Illi l-akkuzat huwa wkoll reċidiv *ai termini* tal-artikoli 49 u 50 tal-Kodiċi Kriminali wara li gie misjub hati b'diversi sentenzi mogħtija mill-Qrati ta' Malta, liema sentenzi saru definittivi u ma jistgħux jiġu mibdula. Fatt illi, għalkemm diskrezzjonali fuq l-ewwel Onorabbli Qorti, l-istess Qorti ħadet tali addebitu tar-reċidiva meta giet biex teroga l-piena fil-konfront tal-appellat. Għaldaqstant, l-esponent umilment jissottometti illi l-piena li għandha tigi inflitta fil-konfront tal-

akkużat għad-delitti li hu għe akkużat bihom fil-proċeduri odjerni għandha tiġi riveduta minn din l-Onorabbli Qorti fid-dawl tad-dispożizzjoni tal-artikolu 289 tal-Kodiċi Kriminali u cioe, fir-rigward tat-tieni kundanna, il-piena għandha tiżdied bi grad jew tnejn, u fil-każ tat-tielet kundanna jew oħrajn warajha, minn grad sa tliet gradi.

Illi fid-dawl tas-suespost, il-piena ta' tlettax (13)-il xahar prigunerija erogata mill-ewwel Onorabbli Qorti bl-ebda mod ma tinkwadra fid-dicitura tal-artikli suċitati.

It-Tieni Aggravju

Illi hekk kif għe ampjament ippruvat permezz tal-Procés Verbal imhejji mill-Maġistrat Inkwirenti Dr Jacqueline Padovani Grima LL.D., LL.M. datat tmintax (18) ta' Mejju tas-sena elfejn u sitta (2006) l-akkużat għamel hsara volontarja fuq il-proprjeta' tal-vittma Grazio Cachia, *inter alia*, sgassa tieqa tal-aluminium ta' kulur id-deheb, faqa' l-hġieġa u kisser purtella tal-injam hekk kif hemm imsemmi a fol. 3 tal-istess Procés Verbal u dan *ai termini* ta' artiklu 325 tal-Kodiċi Kriminali. Minkejja li din il-hsara volontarja da parti tal-akkużat fl-ebda hin u bl-ebda mod ma għet ikkontestata u l-ewwel Qorti sabet lill-appellat hati tal-akkużi dedotti fil-konfront tiegħu, l-ewwel Onorabbli Qorti ma għamlet l-ebda aċċenn għal dan ir-reat fis-sentenza mogħtija minnha u kwindi dan il-fatt ma ttihidx in konsiderazzjoni fil-kwantita' tal-piena erogata fil-konfront tal-akkużat.

It-Tielet Aggravju

Illi fil-każ odjern għew imqabnda esperti sabiex jirreletaw dwar dan id-delitt biex jikkonfermaw il-veraċita' *o meno* tal-allegazzjonijiet magħmula fil-konfront tal-akkużat Mark Zahra. Għal dan il-għan, *ai termini* ta' artiklu 533 tal-Kodiċi Kriminali l-ewwel Onorabbli Qorti kellha b'mod tassattiv tikkundanna lill-akkużat għall-hlas tal-ispejjeż kollha jew ta' parti mill-ispejjeż li kellhom x'jaqsmu mal-hatra tal-esperti jew periti fil-proċeduri, inklużi dawk l-esperti li għew maħtura fl-istadju tal-Procés Verbal. Fil-verita' dan ma sarx mill-ewwel Onorabbli Qorti hekk li ma sar l-ebda aċċenn għal dan il-fattur fis-sentenza mogħtija u kwindi dan il-fattur ma ttihidx in konsiderazzjoni fl-erogazzjoni tal-piena.

Rat l-aggravji tal-appellanti Mark Zahra u cioe':-

Illi l-Ewwel nett in kwantu għad-dewmien, jinghad li verament illi kien hemm xi differimenti għallex l-avukat difensur ma' jkunx presenti waqt li tigi msejha l-kawza tal-appellanti. Sfortunatament dina hija diffikulta li numru ta' avukati prattikanti jiltaqghu magħha 'n kwantu l-kawzi fil-maggorparti tagħhom kollha jibdeu fid-disgha [suppost] 9.00am, imbagħad wiehed jara kif jillapazza. Izda bid-

dovut rispettt l-Ewwel Qorti ma' qalet xejn dwar il-fatt li l-allegat serqa saret fis-sena 2005 u l-Pulizija ressqet lill-akkuzat hames [5] snin wara. Dan id-dewmien esegerat, certament li ma' jahtix ghalih l-avukat tal-appellanti meta naqas li jidher.

Illi ghalhekk l-esponenti jikkontendi bid-dovut rispettt li d-difiza ghandha ragun tirraguna illi l-piena f'kaz ta' htija, ghandha tirrifletti l-fatt li hawn si tratta ta' kaz li sehh disa [9] snin ilu. Illi decizjonijiet ta' natura kostituzjonali in kwantu dewmien bla bzonn dejjem taw xi forma ta' rimedju f'sitwazzjonijiet bhal dawn u ghal ghandu jiggudika ghandu jzomm dan il-fattur f'mohhu;

Illi in kwantu il-htija, jinghad li verament l-esponenti ma' tax spjega ta' kif l-impronta sabet ruhha fuq ix-xena tad-delitt, anzi jmur oltre u jghid li qatt ma' dahal ghand Cachia, id-derubat. Illi pero jibqa' l-fatt li fil-kamp penali ahna mghallma li bi prova cirkostanzjali wahda biss, minghajr ebda prova ohra anke jekk cirkostanzjali ukoll, il-kaz tal-pulizija ma' ghandux jirnexxi. Illi dina hija s-sitwazzjoni li l-Ewwel Qorti kellha quddiemha u ghalhekk bid-dovut rispettt l-esponenti jikontendi li huwa kellu jigi lliberat minn l-akkuzi dedotti kontra tieghu;

Rat l-atti kollha tal-kawza.

Semghet it-trattazzjoni tal-partijiet.

Rat il-fedina penali aggornata tal-appellant ezebita mill-prosekuzjoni fuq ordni tal-Qorti.

Ikkunsidrat:

Illi mid-decizjoni tal-Ewwel Qorti hassewhom aggravati kemm l-imputat kif ukoll l-Avukat Generali, bl-appell tal-imputat idur madwar l-apprezzament tal-provi maghmul mill-Ewwel Qorti fejn strahet fuq is-sejbien tal-marki tas-swaba tal-imputat fuq ix-xena tar-reat ghal sejbien ta' htija, u dak tal-Avukat Generali marbut unikament mal-piena erogata mill-Ewwel Qorti billi jishaq illi din ma kenitx konformi mal-Ligi.

Illi din il-Qorti ezaminat mill-gdid l-atti processwali minn fejn johrog illi iz-zewg akkuzi ewlenin addebitati lill-imputat kienu marbuta mar-reati tas-serq aggravat kif ukoll dik

tal-hsara volontarja fit-termini tal-artikolu 325 tal-Kodici Kriminali. Issa fit-tieni aggravvju imressaq 'il quddiem mill-Avukat Generali fir-rikors tieghu tal-appell huwa jikkritika s-sentenza appellata billi jishaq illi ghalkemm fiha hemm kontenut dikjarazzjoni ta' htija ghall-akkuzi kollha addebitati lill-imputat, madanakollu l-Ewwel Qorti tonqos milli tindika id-disposizzjoni tal-ligi li titratta r-reat tal-hsara volontarja u tindika biss dawk marbuta mas-serq aggravat. Illi ghalkemm l-Avukat Generali f'dan l-ilment minnu ivventilata ma iqajjimx in-nullita tas-sentenza appellata izda jitlob biss illi din il-qorti ta' revizjoni tiehu in konsiderazzjoni dan in-nuqqas fil-kalibrazzjoni tal-piena li fil-fehma tieghu ghandha tigi varjata, madanakollu l-Qorti ma tistax tipprocedi biex taghmel dak mitlub mill-Avukat Generali meta dan in-nuqqas mill-Ewwel Qorti iggib il-konsegwenzjali nullita' tas-sentenza appellata.

Illi din il-Qorti ghalhekk *ex officio* ma tistax hlief tissolleva n-nullita' parzjali tad-decizjoni impunjata u dan fit-termini tal-artikolu 382 tal-Kodici Kriminali

Issa d-*decide* tas-sentenza impunjata taqra hekk:

“Illi ghal dawn il-motivi u wara li rat l-artikoli 261, 263, 264, 265, 266, 267, 269, 278(3) u 279(b) tal-Kap 9 tal-Ligijiet ta' Malta u l-artikoli 22 u 23 tal-Kap 446, qed issib lill-imputat Mark Zahra hati tal-akkuzi dedotti kontrih. Hadet in konsiderazzjoni is-sentenza datata 30 ta' Marzu 2004, fejn l-imputat kien misjub hati fuq ammissjoni ta' serq tal-valur ta' Lm34.85 kif ukoll l-addebitu tar-recidiva u ghalhekk tikkundannah b'mod globali ghall-sentenza ta' prigunerija ghal zmien tlettax (13) il-xahar.”

B'dan ghalhekk illi l-Ewwel Qorti tonqos milli issemmi l-artikolu 325(1)(a) tal-Kodici Kriminali li fuqu hija imsejsa it-tieni imputazzjoni migjuba kontra tieghu, liema disposizzjoni tal-ligi tigi indikata ukoll mill-Avukat Generali fin-nota ta' rinviu ghal gudizzju datata 16 ta' April 2012. Kif lanqas jigu indkati id-disposizzjonijiet tal-ligi li jittrattaw l-addebitu tar-recidiva u cioe' l-artikoli 49 u 50 tal-Kodici Kriminali indikati ukoll fir-rinviju, ghalkemm l-Ewwel Qorti tghid espressament li l-imputat huwa recidiv.

Illi allura maghdud dan hemm in-nullita' parzjali tas-sentenza appellata. L-artikolu 382 tal-Kap. 9 jiddisponi illi:

“Il-Qorti, meta taghti s-sentenza kontra l-imputat, ghandha tghid il-fatti illi taghhom dan ikun gie misjub hati, taghti l-piena u ssemmi l-artikolu ta’ dan il-kodici jew ta’ kull ligi ohra li tkun tikkontempla r-reat.”

Illi *r-ratio legis* wara l-artikolu 382 huwa illi s-sentenza tkun cara fis-sens illi kemm il-persuna akkuzata kif ukoll kull min huwa parti fid-decizjoni jifhmu x’kienu dawk il-fatti li dwarhom l-persuna akkuzata tkun qed tigi misjuba hatja, taghti l-piena ghal dawk il-fatti li qed jistabbilixxu ir-reita’ u jissem mew id-disposizzjonijiet tal-ligi li dwarhom qed tinstab il-htija. Is-sentenza appellata ma hijiex konformi ma’ din id-disposizzjoni tal-ligi bil-konsegwenza allura li gjaldarba ma tissodisfax il-vot tal-ligi, din il-Qorti ma tistax tibqa ghaddejja biex tikkonsidra l-aggravvji imressqa ‘il quddiem mill-appellanti Mark Zahra u l-Avukat Generali ghal varjazzjoni u/jew revoka tal-istess.

Dan l-izball jammonta ghal nuqqas ta’ formalita’ sostanzjali li jwassal ghan-nullita’ tas-sentenza appellata w l-Qorti tal-Appell ghandha tannulla w thassar dik is-sentenza w tisma’ l-kawza mill-gdid fil-mertu. (Ara App. Krim. **“Il-Pulizija vs. Joseph Muscat”** [10.6.94] , **“Il-Pulizija vs. Anthony Zahra ”** [26.5.94]; **“Il-Pulizija vs. Charles Micallef”** [23.6.1995] u ohrajn.).

Ghalhekk din il-Qorti taqta’ u tiddeciedi billi tannulla s-sentenza appellata w, wara li rat l-artikolu 428(3) tal-Kodici Kriminali tordna illi l-kaz jigi trattat mill-gdid fil-mertu w l-aggravvji tal-appellanti Mark Zahra u Avukat Generali jigu ikkunsidrati bhala sottomissjonijiet fil-mertu.

(ft) Imhallelf

Vera Kopja

Joyce Agius

Deputat Registratur